

2025
2026

Werkpleklab op de opleidingsschool

Informatiegids voor schoolopleiders
en instituutopleiders

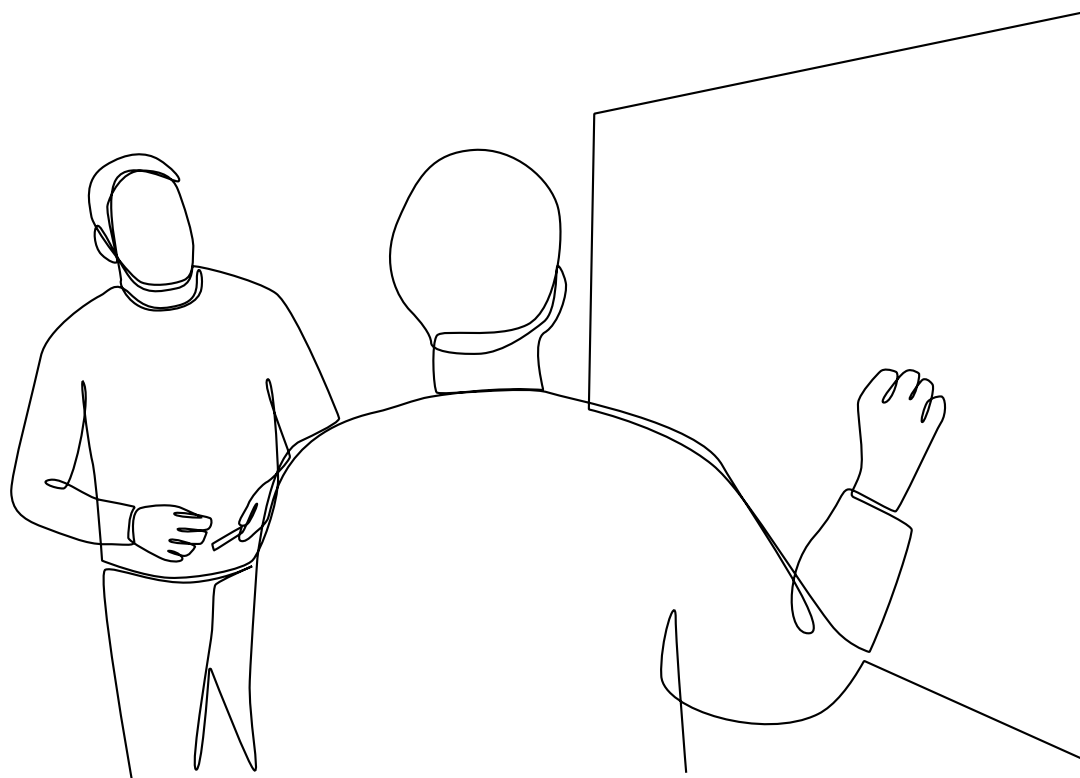

**SAMEN
OPLEIDEN**
NOORD-HOLLAND

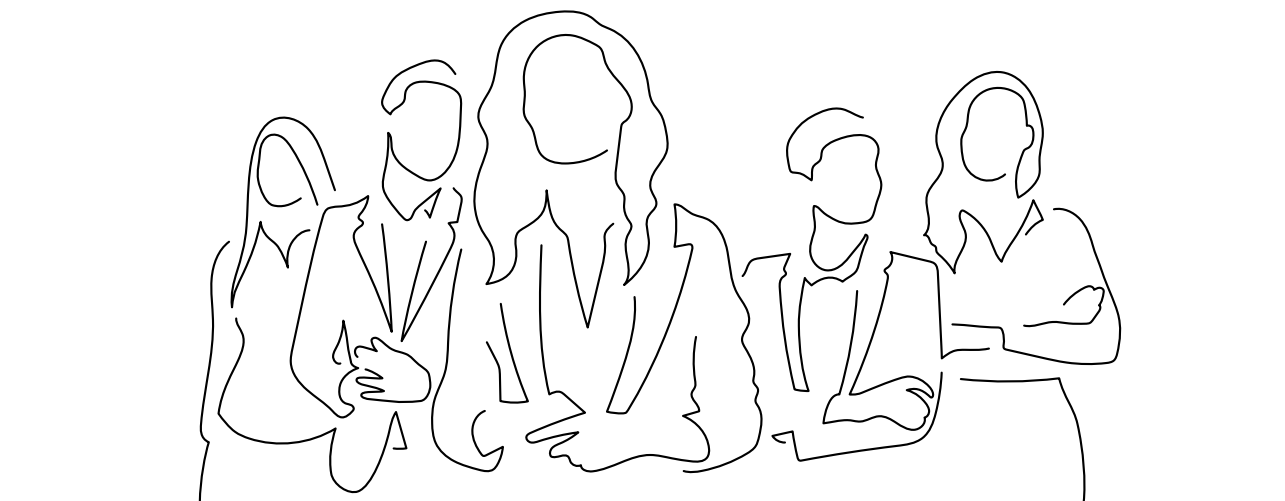
INHOUD

Inleiding	3
Werkpleklab op de opleidingsschool: definitie en doelen	4
Werken vanuit de driehoek	5
Praktische afspraken werkpleklab	6

INLEIDING

Kenmerkend voor Samen Opleiden is het werkpleklab (WPL) op de opleidingsschool. In het WPL komen theorie en praktijk én opleidingsschool en opleidingsinstituut samen. Studenten, schoolopleiders en instituutopleiders leren met en van elkaar.

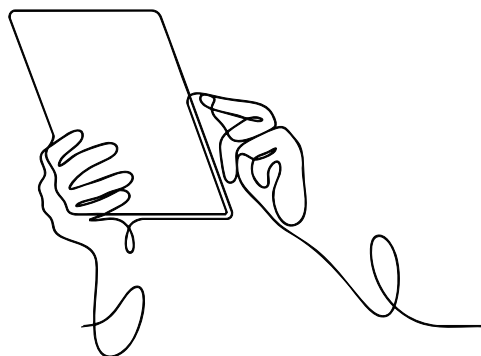
Deze handreiking is bedoeld voor schoolopleiders, instituutopleiders en aanstaande leraren en heeft een aantal belangrijke doelen. Allereerst om ervoor te zorgen dat de doelen van het WPL helder zijn, ten tweede om ieders rol in het WPL helder te krijgen en als laatste is het van belang dat de werkwijze voor aanstaande leraren herkenbaar is.

Het eerste hoofdstuk gaat uitgebreid in op de definitie en de doelen van het WPL. Vervolgens wordt de driehoek student, opleidingsschool, instituut beschreven en op welke wijze er vanuit de driehoek wordt gewerkt.

Het WPL sluit aan op het onderwijs op Hogeschool IPABO en de opbrengsten van het WPL vloeien terug naar de lessen. Zo is het WPL een onmisbaar onderdeel van het curriculum.

Ieder WPL kent een eigen handleiding. Ook is er een PowerPointpresentatie per WPL beschikbaar. Voor de activiteiten en opdrachten zijn in de bijlage van de handleiding van de betreffende WPL de benodigde theorie, werkbladen, formulieren e.d. opgenomen.

In studiejaar 2025- 2026 gaan de eerste WPL's draaien. Feedback op de inhoud en uitkomsten van de evaluaties worden meegenomen om de vorm, inhoud en opbrengst van het WPL verder te ontwikkelen.

WERKPLEKLAB OP DE OPLEIDINGSSCHOOL: DEFINITIE EN DOELEN

Tijdens een werkpleklab staat het authentiek en geïntegreerd leren centraal. Aanstaaude leraren leren door het werken aan concrete opdrachten, in het verlengde van het aanbod op Hogeschool IPABO. Dit werkt niet alleen motiverend voor de aanstaande leraren, maar bevordert ook de transfer van theorie naar praktijk. Per WPL wordt gebruik gemaakt van de contextrijke en betekenisvolle leeromgevingen die de diverse opleidingsscholen te bieden hebben.

Aanstaaude leraren op een opleidingsschool komen bij elkaar in het WPL. Zij zitten in verschillende jaarlagen en leren van en met elkaar.

De belangrijkste doelen van het werkpleklab zijn:

- De aanstaande leraren leren (afhankelijk van de opleidingsfase) reflecteren en zinvolle leervragen stellen aan zichzelf en aan elkaar.
- Leren van en met elkaar (sociaal leren/netwerklernen).
- Het vergroten van kennis door een focus op het ontwikkelen van een onderzoekende houding, kritisch denken en het verbinden van theorie en praktijk. Daarnaast wordt de aanstaande leraar ondersteund bij het formuleren van leervragen om gericht op zoek te gaan naar theoretische hbo-waardige bronnen.
- Het verbeteren van het (beredeneerd) handelen in de klas en daarmee het verbeteren van leerlingresultaten.
- De aanstaande leraar, gefaseerd, steeds meer de regie geven over het eigen leerproces.
- Aansluiten op de context van de opleidingsschool.
- Het koppelen van praktijk aan theorie en andersom.
- Het koppelen van betekenisvolle praktijkervaringen aan eigen reflectie en ontwikkeling (realistisch opleiden).

WERKEN VANUIT DE DRIEHOEK

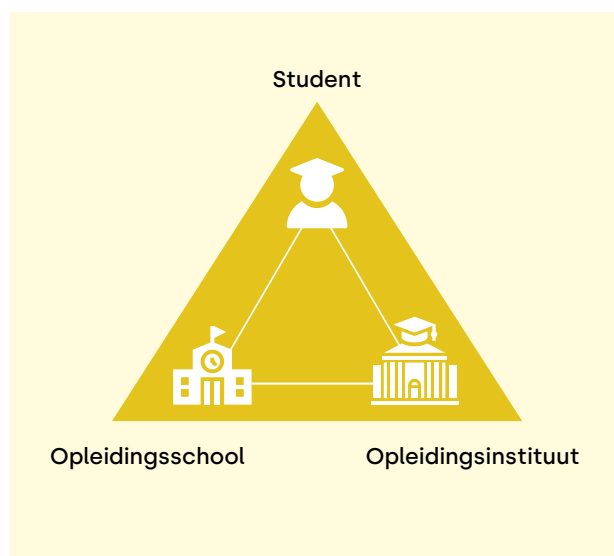

De driehoek vormt de basis van Samen Opleiden: de praktijk van de opleidingsschool, de aanstaande leraar en het opleidingsinstituut.

De praktijk van de opleidingsschool is de directe omgeving waarin de aanstaande leraar werkzaam is. Het betreft de klas, het team, de school en de omgeving van de school.

Op Hogeschool IPABO wordt vakkennis en vakdidactiek bijgebracht en wordt theorie aangeboden over leren en lesgeven. Deze theorie krijgt een vervolg op de opleidingsschool, waar de koppeling met de praktijk gemaakt wordt.

Tijdens een WPL wordt gewerkt vanuit een centraal thema. Alle aanstaande leraren in de voltijdopleiding krijgen hetzelfde thema aangeboden. Dit kan per leerjaar zijn of per fase (major- / minorfase). Zo is de praktijk een logisch vervolg op de inhoud van het lesaanbod en kunnen de opbrengsten uit het WPL weer hun plek vinden binnen het instituutsonderwijs.

Planning

WPL	DATUM	TIJD	INHOUD*
WPL 1	donderdag 16 oktober 2025	08.45 – 13.45 uur	Kindgesprekken
WPL 2	dinsdag 2 december 2025	08.45 – 13.45 uur	Onderwijs voorbereiden
WPL 3	dinsdag 6 januari 2026	08.45 – 13.45 uur	Effectieve leerkrachtcommunicatie
WPL 4	dinsdag 24 maart 2026	08.45 – 13.45 uur	Klassenmanagement
WPL 5	donderdag 21 mei 2026	08.45 – 13.45 uur	Leiding geven aan een groep
WPL 6	dinsdag 9 juni 2026	08.45 – 13.45 uur	Ontwikkeling van leerlingen observeren

*Er wordt nog gewerkt aan de inhoud van de werkpleklabs. Er kunnen nog kleine wijzigingen plaatsvinden.

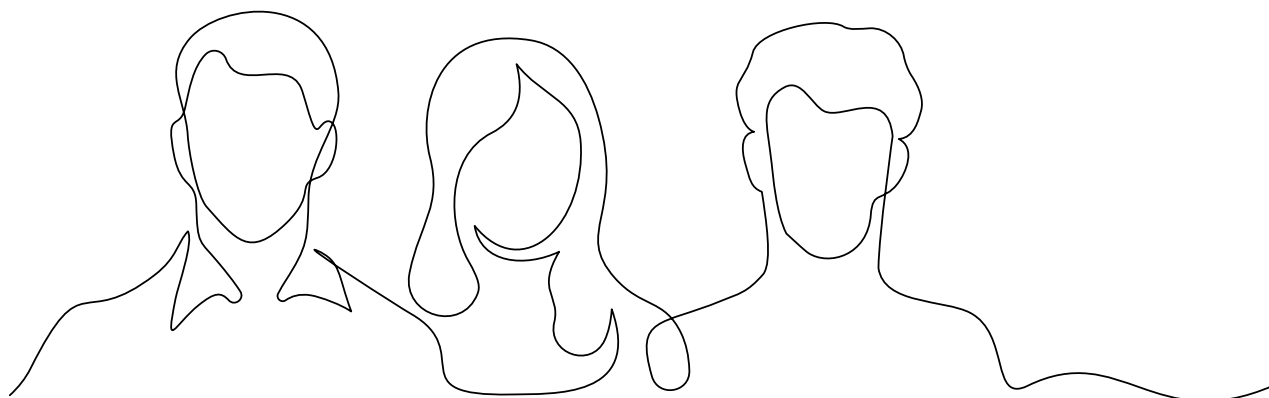
PRAKTISCHE AFSPRAKEN WERKPLEKLAB

Het WPL moet qua opzet herkenbaar zijn voor de aanstaande leraar. Het is een inhoudelijke bijeenkomst onder leiding van professionele lerarenopleiders en er moet een duidelijke opbrengst zijn.

Het is van belang de bijeenkomst goed voor te bereiden en rekening te houden met onderstaande voorwaarden:

- Een WPL vindt plaats in de stageweek. We noemen de dag echter geen stagedag, maar een WPL-dag. Aanstaaende leraren 'missen' zo geen dag in de groep, want deze dag is specifiek gereserveerd voor het WPL. Alle aanstaande leraren zijn zo beschikbaar voor deelname aan het WPL.
- Voor het WPL kunnen aanstaande leraren van verschillende opleidingsscholen worden geclusterd. Waar mogelijk en/of wenselijk kunnen ook studenten van verschillende besturen worden samengevoegd voor het WPL. Dit hangt af van het aantal deelnemers en de regionale spreiding.
- Het WPL is een bijeenkomst van vijf uur, van 8.45 tot 13.45 uur.
- Het WPL vindt plaats onder schooltijd, om zo de context van de opleidingsschool optimaal te benutten.
- De school waar het WPL plaatsvindt, heeft ruimte om een grote groep aanstaande leraren te ontvangen, zowel qua lokaal als overige voorzieningen (koffie/thee).
- Het WPL wordt voorbereid en geleid door de tandem (schoolopleider en instituutopleider).
- Het programma en de inhoud van het WPL zijn ter voorbereiding vooraf beschikbaar voor de tandem, de aanstaande leraren en eventueel andere betrokkenen. Per WPL zijn er een handleiding en een powerpoint beschikbaar. Benodigde werkbladen etc. bevinden zich in de bijlage van de handleiding. Eventuele overige benodigdheden worden in de handleiding vermeld.
- De instituutopleider is uitgeroosterd om het WPL te verzorgen.
- Het WPL kan verrijkt worden met een expert uit het werkveld of de opleiding, afhankelijk van het onderwerp van het WPL.
- Ieder WPL kent een open-deuren-opdracht, waarbij aanstaande leraren verschillende groepen bezoeken om daar te observeren. De schoolopleider stemt dit met de school en de leerkrachten af.

- Er wordt gezorgd voor een opbrengst voor aanstaande leraren uit alle jaarlagen. In de WPL's wordt gedifferentieerd zodat ook de ouderejaars voldoende worden uitgedaagd. Het is mogelijk om na een gezamenlijke start gedifferentieerd met een bepaald thema aan de slag te gaan.
- De aanwezigheid van de aanstaande leraren wordt bijgehouden en gemonitord. Er is per WPL een vervangende opdracht beschikbaar, die bij afwezigheid gemaakt moet worden.
- Een WPL kent de volgende opbouw:
 - welkom en kennismaking
 - openingsactiviteit
 - theoretisch kader
 - werkvorm
 - pauze
 - open-deuren-opdracht
 - terugkoppeling open-deuren-opdracht
 - pauze
 - theorie – vervolg
 - verwerking richting leeruitkomst en datapunt (en - afronding)
- Gesprekken over planning, praktische zaken en intervisie maken géén onderdeel uit van het WPL. Als het qua tijd handig is om dergelijke gesprekken op dezelfde dag als het WPL te plannen, is daar na 13.45 uur ruimte voor.
- Via de site [Curriculumvernieuwing - IPABO](#) is meer informatie over het vernieuwde curriculum te vinden.
- Het WPL vindt in het studiejaar 2025-2026 voor het eerst plaats. Uiteraard wordt de nieuwe aanpak geëvalueerd. Betrokkenen worden hierover geïnformeerd.

SAMEN
OPLEIDEN
NOORD-HOLLAND